

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre . . . . . 10 frt-kr
 Fél évre . . . . . 5 " "
 Negyed évre . . . . . 2 " "
 Egy év szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min
 len Készenléti díj: Nagy-hetven-
 tiszta, 1884. sz. sz. sz. sz. sz. sz.
 has. — a szerkesztőség ber-
 mentve köldendő.

Előfizetési helyben:
 FELSŐBI K. LAJOS és FIJ:
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésében és a kiadóhiv-
 talban KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában, a postahivatalok
 után.

Hirdetési díj:
 Nagyobb hirdetések 5 kr.
 Hirdetési díj: Nagyobb hirdetések 5 kr.
 Hirdetési díj: Nagyobb hirdetések 5 kr.
 Hirdetési díj: Nagyobb hirdetések 5 kr.
 Hirdetési díj: Nagyobb hirdetések 5 kr.

HIRDETÉS.
 kősi ev. ref. egyház,
 értékig — a követ-
 pályázatot hirdet:
 talának belülről (16
 szén újból vakolása
 ének körökörül egy
 felrakása.
 töveinek kijavítása
 gy négy lányi ma-
 a: a templom tetőzet
 bevakolása.
 belsejének és külse-
 torony falainak 5
 kimeszélése.
 két kar, (széles-
 egy ül és két láb)
 10 db. egy ül
 ztala körül fará-
 ból padlózat ké-
 gyöngy szűn festék
 Ugy a munka erő,
 en vállalkozó által

89. évi febr. 25-ig
 küldendő.
 11 és 1/2. szélessé-
 4 és 1/2 öl.
 Miklós (u. p. Szé-
 28.
 házi elnökség.

ZAB.
 besztés után ezen
 abot természetén,
 randelkezem, hogy
 atok.

lyos — 1 hectoliter

ülmények között
 y termést ad, mint

ülmények között
 érik, mint más
 osodásnak nincs

óvér földben dül-
 kendve bármily
 a szinny-váraljai
 litva,
 ent 8 frtért

január 16.
 lay Kornél.

RUDOLF trónörökös.

Gyászba borult az osztrák és ma-
 gyar monarchia népeinek Génusza, a
 nemzetek szemefénye és reménye: Ru-
 dolf trónörökös meghalt!...

Oly hihetetlenül hangzik ez a meg-
 döbentő hír, hogy még most is szinte
 kételkedünk valóságában. Nem akarjuk
 hinni, hogy egy csapásra annyi remé-
 nyünk megsemmisült, — nem akarjuk
 hinni, hogy a délcegy, daliás királyfi,
 ki a népek szeretetét oly nagy mérvben
 bírta, elhalványult arccal fekszik a ra-
 vatalon, — nem akarjuk hinni, hogy az
 a nemes ifjú lélek, mely nem harci
 babérok, hanem tudomány és ismeretek
 után szomjuhozott, elröppent!...

Fájdalom azonban, most már oly
 határozott táviratok érkeznek, melyek
 megerősítik a trónörökös halál híreit; a
 nemzetek szive elszorul a fájdalomtól,
 az ajkak beszédét zokogás váltja fel...
 Leesett fejünk koronája... Az a
 dicsőséges, fényes jövő, melyet a trón-
 örökös uralkodásához kötött a nemzet,
 megsemmisült, virágai széthullottak. He-
 lyüket a sötét gond és aggodás rémké-
 pei váltják fel.

A királyi család bánatába beleve-
 gyül a magyar nép jaj-szava is. Átérez-
 zük mindannyian, hogy mit veszítettünk
 a trónörökösben. Szent-István koroná-
 ját gyász-lepellel takarjuk be, mert az,
 kinek legközelebb fejére szállott volna
 a korona, a földi koronát a mennyi
 koronával cserélte fel!...

Gyászlobogók lengenek mindenütt;
 bánat ül az arcokon, könny rezeg a
 szemekben. A gyászharangok bugnak,
 sírnak, zokognak... A népek milliói
 őszinte részvétellel vesznek körül egy
 ravatalt, melyen reményeik záloga szét-
 törve nyugszik.

„Néma, zárt az elhalónak ajka,
 Szemfedője: gyászba hullt remény!”

Öltetek gyászt hazám fia! és leá-
 nyai: a trónörökös meghalt!

Városunkba tegnap, az esti órákban ér-
 kezett meg a trónörökös halálhíre. A gyász-
 hir villám-gyorsan röppent szét, s rövid idő
 alatt bejárta az egész várost. Voltak sokan,
 kik kétkedtek a hír valóságában, mert csupán
 magán-táviratok érkeztek, hivatalos értesítés
 azonban nem jött. A közönség legnagyobb ré-
 sze mindamellett hitelt adott a híreknek, s teg-
 nap este mindenütt erről folyt a beszéd. Már
 a színházi közönségen is látszott a levertség;
 nyomott hangulat uralkodott a nezőtéren, mely
 egy pillanatra se derült föl. Szájról-szájra kelt
 a szomorú hír, mely először úgy hangzott,
 hogy a trónörökös vadászati baleset
 érte. Még most sem tudjuk bizonyosan, hogy
 mi volt a halál valódi oka, annyi azonban va-
 ló-zintűnek látszik, hogy nem vadászati baleset,
 hanem szívszélhűdés okozta a trón-
 örökös korai halálát.

Budapestben valószínűleg szintén csak
 tegnap d. u. tudták meg a leverő hírt, erre
 mutat legalább a „Pester Lloyd”, e ren-
 desen jól es korán értesült hírlap tegnap esti
 lapja, mely egy rövid táviratban közli az ese-
 ményt. E távirat így hangzik:

Legújabb.
 (Lapjára után érkezett).

Bécs, jan. 30. A Baden melletti Meyer-
 lingből, hova Rudolf trónörökös tegnapelőtt
 este vadászati kirándulásra vegett utazott, ér-
 kezik hozzánk azon melyen megrendítő érte-
 sites, hogy ő fensége hirtelen halállal, való-
 színűleg szívszélhűdés következtében kimitt.
 Bécs, jan. 30. A tőzsde ma és holnap
 zárva lesz.

A „Pesti Napló” és „Nemzet”
 tegnap esti lapjai ma reggel sem érkeztek meg
 Debreczenbe, — így a hirre vonatkozólag némi
 részleteket csak a bécsi lapok után közölhe-

tünk. A „Wiener Zeitung” külön ki-
 adásban jelent meg, s közli, hogy a trónörök-
 os Coburg Fülöp és Hoyos grófiát ment Me-
 yerlingbe vadászatra. A trónörökös már az előző
 napon rosszul érezte magát, s mikor a vadász-
 társaság tegnap reggel egybegyült és a trón-
 örökös meg nem jelent, akkor tudatták a tár-
 sasággal, hogy a királyfi szélhűdés érte.

Más értesülés szerint a trónörökös már
 tegnap virradat előtt egymaga kiment cser-
 keszni, mint a hogy ezt a vad örökre való
 ijesztés vegett már többször megtette. Nem
 sokára követte egyik vadász, ki a trón-
 örököst a földön elterülve, még me-
 legnek találta. A „Wiener A b e n d p o s t ”
 szerint szívszélhűdés okozta Rudolf halálát.

A képviselőház mai ülésén Jó-
 k a i mond gyászbeszédet a trónörökös halála
 felett, — mely miatt a véderő-törvényjavaslat
 miatt politikai tüntetések véget érnek. A ki-
 rályi család tagjai, a nagy gyász miatt, nem
 jönnek le Budapestre, — ellenben Tisza mi-
 niszterelnök Beszbe utazik A budapesti tőz-
 se is zárva van. A gyászvir a fővárosban or-
 ási izgatottságot kellett.

A berlini lapok, melyekhez a
 gyászvir csakhamar eljutott, külön kiadásokat
 rendeztek, melyeket ezrelv kapkodtak el.
 Vilmos német császár táviratilag fejezte ki
 legmélyebb részvételt uralkodónknak.

Rudolf trónörökös (Ferencz, Károly, Jó-
 zsef) császári koronakereszt és ausztriai fő-
 herceg, a magyar korona örököse, az arany-
 gyapjas rend vitéze, a tizenkilencedik számu
 gyalogezred tulajdonosa, gyalogsági főfelügyelő
 stb. született 1858. aug. 21-én, tehát a mult
 évben töltötte be életének 30 ik évét. Ő volt
 a királyi pár 3-ik gyermeke. Házasságra lé-
 pett 1881. május 10-én Stefánia belga kir.
 hercegnővel s e házasságból egy leány-gyer-
 mek származott.

Neveltetése a legnagyobb gondtal tör-
 tént s minden jel arra mutatott, hogy az osz-
 trák és magyar trón leendő örököse a legna-
 gyobb uralkodók egyike fog lenni.

Már korán nagy érdeklődést tanusított
 az irodalom és tudományok iránt s az ő kez-
 deményezésére és vezetésére alatt készült az
 „Osztrák-magyar monarchia irásában es kép-
 ben” cz. nagy népszerű munka, melybe ő maga
 is számos cikket írt. Irályi eies megfigyelő
 tehetséget árult el.

Az ipar iránti érdeklődését tanusítja
 az, hogy ő volt fővédnöke az 1885-iki or-
 szágos kiállításnak, mely főleg az ő vednök-
 ségenek köszönhetőe rendkívüli nagy sikeret.
 A trónörökös katonai kiképzetése is a
 legnagyobb gondtal történt s ő felsege ál-
 tal ő bizott meg a gyalogsági főfelügyelői
 fontos allással, melyet nagy szakertelemmel
 töltött be. — Harczteri dicsőséget nem volt
 nygan még alkalma szerzeni, de bizonyos,
 hogy egy esetleges haboru alkalomával a trón-
 örökösnek a csatateren is nagy feladat ju-
 tott volna. Ki tudja: nem az orosz haboru
 diadal-koszorúzott fővezérét veszítettük-e el
 benne?!

Most már lehajlított fátylával áll ra-
 vatala mellett a népek génusza s a trón-
 örökös is azon tragikus sorsu ifjak közé
 tartozik, kiket nem egy bevezett életpálya
 hantja alá, hanem reményeink sirjába te-
 metünk!

A népharag.

(K. B.) Tisza Kálmán legszen-
 tebb meggyőződése daczra, mely-
 re akkor hivatkozott, midőn az új véderő-
 javaslat védelmére érvt már nem tudott
 felhozni, a magyar nemzet nem nyugszik
 bele az új törvényjavaslat alkotmánycsön-
 kító és nemzetellenes intézkedéseibe, ha-
 nem hangosan követeli jogainak épségben
 tartását!

Az ellenzéki képviselők bátor és fé-
 nyes szónoklatai után következett a ma-
 gyar ifjuság méltóságos és komoly tiltá-
 kozása, — követték ezt — vagy vele egy
 időben indultak meg a vidéki városok
 mozgalmi, — végül a törvényjavaslat ál-
 talános megszavazása után féktelen erejé-
 vel kitért Budapestben a népharag s csufos
 futásra kényszerítette a hatalmas minisz-
 terelnököt!

Vér is folyt már: a rendőrök és ka-
 tonák fegyvertől több polgári egyén (köz-
 tük egy ártatlan gyermek is) megsebesült.
 Bizony furcsa reményekkel kecsogtet az
 olyan törvényjavaslat, mely miatt már elő-
 tetesen is vérnek keil folynia, — mi lesz
 még akkor, ha csakugyan törvényös vá-
 lik?! Az is különös, hogy a véderő-tör-
 vényjavaslatot a katonaság mozgósításával
 kell kieroszakolni, a mi önkéntlenül eszünkbe
 juttatja azon időt, midőn kötéllel fogták a
 katonákat!

Tisza Kálmán azonban a törvényte-
 lenséggel és furcsasággal nem gondol, —
 mert ő kimondta: hogy tárczáját köti e
 javaslat soraéhoz, különösen a 14 és 25-ik
 szakaszokhoz. Ha többsége nem lesz: le-
 mond. Még akkor is lemond: ha csekély
 többsége lesz.

Nem tántorítja el az sem, hogy hívei
 ingadoznak, — marad még elég — szá-
 v a z n i! Neki pedig csak többség
 kell, de azzal nem törődik, hogy a nem-
 zet meg van-e elégedve az új törvényja-
 vaslattal. Mit neki a nemzet? Ő ur, nagy
 államferfi, hatalmas politikus, ki paracso-
 lásra született: a »misera plebs« hall-
 gasson!

A lenézett »misera plebs« azonban
 most már kezdi a botnak vastagabb végét
 fogni. Ha kérelmére, szavára mitsem hall-
 gatnak: követel és lázong. A hatalmas ur
 pedig fut, szégyenszemre, rendőrök által
 fedezve. Majd lecsitapodik a lázongó nép
 haragja, — ha pedig nem csitapodik le:
 van még fegyver és golyó a fegyvertelen
 nép ellen. B. Fejérváry ugy is szárazon
 tartja a puska-port, így nincs mitől
 félni.

Nincs mitől, ki tudja? Még csak ez-
 után következik a részletes tárgyalás, a
 14. és 25 ik §., melyek az eddiginél bi-
 zonyára még nagyobb parlamenti vihart
 fognak felkelteni. Hatha ez a vihar is ki-
 hat az utcákra, ki széles ez országra s
 megdönti Tisza hatalmát?!

A 14-ik §. az alkotmányt akarja
 megcsönkíteni. Kiakarja venni az ország-
 gyűlés kezéből azon jogot, hogy 10 évről
 10 évre megszabhasa a hadsereg lélszá-
 mát. Kényelmetlen dolog volt ez a kato-
 nai körök előtt, Tisza kész nekik segíteni,
 hogy e kényelmetlenség elháríttassék az
 utból. Félig-meddig már ugy is katoná-
 alam vagyunk, — legyünk ezental telje-
 sen katoná-állam, hol nem a törvény, nem
 a jog, hanem a kommandó-szó dönt!

Nem illoyalítás, hanem életszükség,
 böles előrelatas a 14-ik §. ellen tiltá-
 kozni. Mert ki biztosíthat bennünket a
 felől, hogy a jövőben nem tamad e ujra
 egy II-ik Jozsef császár, ki a kezébe ju-
 tott korlátlan hatalommal a nemzet karara
 vi-száeli? Mire hivatkozunk akkor, ha jo-
 gainkat törvény nem biztosítja?

Méltó párja a 14-dik szakasznak a
 25 ik. Ez az intelligens magyar ifjuságot
 atarja sújtani, előhaladásában meggátolni,
 midőn két évi szolgálatra kényszeríti azon
 önkéntest, a melyik egy év alatt le nem
 teszi a tisztvi vizsgát, — holott nem lehet
 minden ember olyan katonai lángész, mint
 Molke s a hadseregnek nem csupán jó
 tisztekre és jó alisztekre, hanem jó köz-
 legényekre is szűtsége van. Az önkéntes-
 től pedig, ha egyéb nem is, de jó köz-
 legény ökvetlenül válik.

De hát — mondják — a hadsereg-
 nek tisztekre van szűksége. Ezen nagyon
 könnyű segíteni: állítsanak fel magyar
 nyelvű tisztvi iskolákat s ne kényszerítsék
 a magyar ifjut arra, hogy a hadseregben
 nemzetiségét megtagadja: akkor a harczias
 magyar ifjuság özönleni fog a katonai pá-
 lyára.

Ezt — mondják — nem engedi meg
 az egységes vezénylet. Majd megengedi
 akkor, ha az »egység« elvéhez való szil-
 goru ragaszkodás miatt végzetes csatateri
 katasztrófát szenved a monarchia!
 »De már akkor késő lesz.«
 Tisza Kálmán el van határozva, hogy
 ezen két szakaszt is keresztül-hajtja. Az ő
 elhatározása szilárd ugyan, de meglehet,

hogy hajótörést szenved. Nem legszen-
 tebb meggyőződésünk ugyan, de erős
 azon reményünk, hogy Tisza Kálmán poli-
 tikai hajója ezen két éies szirten fog ha-
 jótörést, vagy legalább is erős zuzódásokat
 szenvedni!

Végtelen nagy elégtétele lenne az
 agyon-zaklatott magyar nemzetnek, ha Ti-
 szát éppen a katonai törvényjavaslat buk-
 tatná meg. Ő eddig mindent vakon meg-
 tett a katonai körök kedréért s meglehet,
 hogy ezek most félre fogják dobni őt, mint
 a kifacart citromot szokás!

A véderő javaslat.

Ostromállapot a fővárosban.
 Budapest, jan. 30.

Az új véderő törvényjavaslat megszava-
 zása vérg sértette a nemzetet, s nem lehet
 csodálni, ha ez tetelhetlen dühében es elke-
 seredésében sajnálatos tettekre ragadtatja ma-
 gát. Minden kellemetlenségért, mit esetleg
 egyesek szenvednek, minden kiomlott csepp
 verért, mely a szenvedélyek tusájában elcsor-
 dul, — felelősök azok, kik lelketlenül leal-
 kuszzák ennek a nemzetnek és is annyira
 megsorbított jogait; kik a hatalom polczán,
 vagy a zsiros fizekek mellett ülve, siketek
 maradtak a nemzet kérelme előtt, siketek jaj-
 kiáltásai előtt es siketek azon jobbak beszéd-
 jére, kik napnál fényesebben bizonyították,
 hogy a kormány által követett politika —
 áruló politika.

Tegnap, a mint elhangzott a 267 igen,
 mely az egész nemzetre annyira megsejye-
 nitő volt, a főváros utcáin tölöng sokaságon
 egyszerre a legnagyobb elke-seredes vett erőt.
 Az elke-seredet tömeg többé nem fekezhette
 irdulatait es egyszerre rettenetes ordítással
 száguidott utcáról-utczára, hogy bosszuját
 kitöltsé, nem kimelt többé semmit. Lámp-
 pák, ablakok, kirakatok, cső-
 rőmpölvé törtek össze a nép
 pusztító haragja előtt.

E pillanatban felhangzott a dobörgés;
 a katonaság szuronyt szegezve
 tört előre. Máfelől a trombita harsant
 fel. Lovas rendőrök csatlakoztak a huszárok-
 hoz es kivont karddal igyeket-
 tek szétkergetni a sokaságot.
 A nép azonban nem hátrált. Vakmerően né-
 zett farkas szemet a katonasággal es rendő-
 rőséggel egyaránt. E pillanatban ujra meg-
 harsant a trombita, peregték a dobok s a
 katonaság rohamra lett veze-
 nyelve.

Ekkor a nép engedett a szuronyok ha-
 talmának, de nem engedett a rendőrségnek,
 hanem formalisan összetettek Aranyi rendőr
 kapitány kivont kardal tört előre, de hir-
 telen lekapta klábaról a földre
 teperték es féjsúlyosan meg-
 sebesítették.

Erre a katonaság sietett a rendőrök
 védelmére, de a nép már szörnyű haragjában
 nem futott el a katonaságtól sem, a mi vé-
 res öszentűzésre adott alkalmat.

Igen sokan megsebesültek
 es megöltök bekelőtögtak.

A katonaság veres munkája után vissza-
 vonult. A rendőrök azonban folytonosan nagy
 csapatokban czirkálnak.

A képviselőház elé erős katonai fedezet
 rendeltetett, mely egészen elállja az utat any-
 nyira, hogy meg a képviselők is csak nehezen
 juthatnak a Házbá. Az ellenzék részén izga-
 tottság, a kormánypárti részen félelem uralko-
 dik.

A város minden részében folytonosan
 huszárok czirkálnak, ha valamely helyen ne-
 hany ember együtt áll, hősies elszántsággal
 hangzik a kommandó: h u r r á h!

A Ház képe.

Budapest, jan. 30.

A képviselőház mai üléset katoná-
 ság fedezete alatt nyitotta meg.
 Szederkényi Nándor izgatott han-
 gon említi fel, hogy a ház örizetere kirendelt
 katonaság a képviselőket sem engedi keresz-
 tül a kordonon. Maga a szóló, valamint mások
 is megakadályoztattak a megjelenésben.

Szederkényi beszédjére heves lárna tom-
 bolt a teremben; szuronyok között
 nem tanácskoznunk. »Ez a Tisza
 aeral!« Gyalázat.
 Végre Szederkényi szóhoz jut es elnapo-
 lást kíván.
 A p o n y i azt indítványozza, hogy az
 üléseket napokig elhétföig, hogy a kormány
 által felidézett izgatottság addig csitapuljon le.
 Elnök a tegnapi eseményeket szegyen-
 nek mondja; (szégyelje magát a kormány —
 az az oka) majd Szederkényinek válaszolva

kijelenti, hogy tudtával a képviselők nem akadályoztatnak a megjelenésben.

Tiszta Kálmán remegve és némileg izgatottan beszél a tegnapi eseményekről — helyesli az ellenzék azon kijelentését, hogy ostromlott házban tanácskozni nem lehet.

Péchy Tamás elnök 30 percre fel akarja függeszteni a gyűlést, hogy tudomást szerezzon róla, hogy a képviselők csakugyan akadályoztatnak-e a megjelenésben.

Az elnök szavait óriási zaj és lármá nyeli el, miközben Beóthy Ákos feláll és szólan akar. Csak néhány perc múlva juthat szóhoz. A kormány érdekében ajánlja az ülés elnapolását.

Tiszta Kálmán újból beszélni kezd. E pillanatban lép be Szentiványi Kálmán képviselő, és megerősíté azon felhívó hirt, hogy a házat szoroson katonák tartják körül zárva. O maga is csak akadályokkal jehetett a házba.

Szavait siketítő zaj és lármaköveti, mire Tiszta Kálmán is hozzá járul, hogy 30 percre az ülés felfüggesztésék.

A kifutó professzor.

Budapest, jan. 30. Pulszky Gusztó, a véderőjavaslat hírhedt védőjét és egyetemi professzort, ki ma előadást akart az egyetemen tartani, kidobolták és kifutóként a tanuló. Pulszky, midőn a fűtő és dobolás kezdődött elapadva harapott ajkaiába, de szóhoz nem juthatván, a katedréről megugrott.

A házból.

Jan. 30. A 30. percnyi szünet után, mikor a meluk-had is meggyőződött, hogy szuronyok közt csakugyan nem lehet tanácskozni, elnök két napi elnapolást indítványoz.

Eötvös Károly kéri a házat, hogy addig ne távozzanak, míg a katonaság el nem oszlik.

Apponyi pártolja az elnök indítványát. Szilágyi Dező rövid beszéde után elnök kimondja, hogy holnap ülés nem lehet.

A gyűlés oszlani kezd. Az ellenzék nyugodtan távozik, míg a kormánypartiak még mind a teremben szorongnak.

A katonaság még czöveként áll a ház előtt. A lovasok folyton cirikálnak. Az egész város képerend kívüli izgottság.

A mai képviselőház ülése alatt az izgatottság nőttön-nőtt. A karzatokra csak gyéren engedtek közönséget.

Az ülés elnapolása előtt a ház elfogadta az elnök azon indítványát, miszerint az elnök megbizassek, hogy a hatóságokkal egyetértőleg intézkedjenek, hogy a ház méltósága és függetlensége megővassék.

Vár.

Budapest, jan. 30. A huszárok ma vakmerő merénylőket követtek el. A kormány által védelmezett katonaság szellem ma bizonyosságát adta elduruálásának.

A huszárok ugyanis betörték az ifjúság után az egyetemre, hol azokat brutalitás módon kezdték vagyni. Az elkeseredett ifjúság közpörrel felelt anvers erőnek, mire a huszárok neki rohantak újra az ifjúságnak, és három győgyyszerest összevagdaltak.

A hagyományos szellem dicsőséges kardja egy veres tettel gazdagabb!

A megkardapozott képviselő.

A főváros utcáin folyton nagy trombitás közt cirikaló huszárság a legdurvább módon viseli magát a közönséggel szemben. Gyakran ártatlan és intelligens elemekkel is éreztetik a katonai nyers erőszakot. Ma Zay Adolf Brassó város képviselője.

A „DEBRECENI” TÁRGYAJA.

Balassa Bálint.

— Történelmi beszély. —

Írta: Dr. Bayer Ferencz.

(Folytatás.)

A bajvívás a végekben szigorúan tiltva volt, s úgy fejtették, mintha közönséges veszekedés volna. Pedig hát ahová a katonai pálya annyira oly különféle lovagot, vitézt hozott együvé, mint Egerbe is, — a szövetség, összetűzés alig is volt elkerülhető. Ha tehát elintézni való ügyük volt, kimentek a városból, s az egyszer alkalmasnak ismert hely azután gyakran látott viaskodó ellenfeleket.

Ismert vala ez is. Lankás hegyek, boritva erdővel, foglalnak be kies völgykatlant, melynek körtalpa mintegy a természetől arra te remtettek látszik lenni, hogy rajta fegyver döntson, miben törvény, bíró nincsen. Hány nem fektette már meg porondját, s ma is vajjon hányan távoznak innen, hogy a fővenyt vállal nem erinti? — Ott, hol a korlát gémfája megnyitja a sorompót, árnyában a lomboknak fehér ponyvasátor áll a hegyoldalba eresztve; a viadalbírák innen szemlélik a bajvívást. Attól balra is, jobbra is, a küzdőfelek apró sátrai csucosodnak; mindegyik nyílásában a rendező, kinek tiszta a gondjaira bízott küzdőfel ruházatát s fegyverét hogy megvizsgálja: nem sérti-e a törvényt s nincsen-e lovagszokás ellenére?

Alig hogy Balassa elfoglalta sátorát, megérkeznek Ungnad Kristóf és Magócsy Gáspár parancsnokai Eger várának, s mögöttük nagy

őjé minden ok nélkül megkardapozták. A zavar és izgatottság egyre tart.

Benyomások.

— A trónörökös halála. — Kimondaná, hogy Egyenlőség hiuszó?

A trónörökös koporsójához siessen az elnök. A nagy forradalom e legszebb tanamelllett tanuskodik a halott királyfi.

Mily borzasztó egyenlőség, mely a fejedelmek sorsát hasonlóvá teszi szolgálk sorsához.

Csak egy néhány év alatt is mily megváltozó király-tragédiák folytak le előttünk. A felrobbantott muszkaczár.

Az öngyilkos I. Lajos bajor király. A palotájából elrabolt I. Sándor bolgár fejedelem.

A gyógyíthatlan betegségben, nyomorultul elveszett III. Frigyes, német császár.

Natalia, a számzött szerb királyné. Mily szomorú képek ezek a fény, hatalom s az emberiség legmagasabb polczáinak régióiból!

S legszomorubb valamennyi közt a tudós ifjú királyi tragédiája.

Az eget vívó, szépet, jót és nagyot kedvelő ifjú szív megszánt dobogni. A nép-milliók könnye folyik s e ravatlnal loyálisak vagyunk... miniszteri közvetítés nélkül is.

Mily szomorun hangzik itt a híres francia közmondás: „Meghalt a király, éljen a király!” De a királyok életéhez országok sorsa van fűzve. Aggódnva kérdezik, bár könnyes szemekkel, a népek milliói: „Ki foglalja el az elhunyt helyét?” Ertekezünk többekkel s a következő véleményeket nyertük:

Gróf Degenfeld főispán: Kétséget sem szenved, hogy a király után testvére, Károly Lajos főg. a trónörökös. Ha pedig (korának előhaladottságának következtében) lemondana, ennek fia, Ferencz Ferdinand főherczeg következnék.

Dr. Karsa István, jogakadémiai tanár: „A kérdés edöntve nincsen, ebből nagy közjogi viták keletkezhetnek, miután a pragmatika sanctio ide végső pontjai nem eléggé világosak. Hanem az első szülöttségi jogon a trónörökös pár kis leánya lenne a tulajdonképeni trónörökös.”

Mária Theresia, a dicsős és Viktória angol királynő biztató példákat képeznének arra az esetre, ha nő uralkodóra számíthatnánk.

S a kis Erzsébet főherczegnő a megszorodott, de benne majdan vigaszokat leendő nagyszülők, királyunk s királynőnk oldalán jó alkotmányos iskolában növekednek egy nagy monarchia uralkodónőjévé.

Az ősz es uralkodó ház fogja a nagy kérdést megfejteni.

S mi vigasztaló gondolat lenne, ha az uralkodónő férjét viszont a magyar érzelmet, nekünk oly kedves József főherczeg nevelne.

Neki derek fiai vannak!

A Habsburgok családi regéje, hogy nehez napokban végig suhana a „Burg” termein a fehér asszony. . .

Rémítő események bekövetkezését jelenti a tünény, mert utána rendesen megjelenik s végzi szörnyű munkáját a Nemezis.

Most a fekete halált küldte előre a fehér asszony.

Vigyázzanak a gyászborostul királyi család budapesti tanácsadó.

Az ó karjukon éppen most sétálgat Magyarország házának termein a Fehér asszony és a Fekete halál rendes követője. A Nemezis!

Élet és halál. . . Ez a valódi közösgy. Szírdabb és megdöhetetlenebb fogalom, mint Ausztria és Magyarország.

Ki fogja valaha azt a titokteljes tulajdógot megismertetni „írásban és képen?” Hijába várta volna a földi birodalmat oly ékesen leirt királyfi, a ki e perczben már ösméri a nagy rejtély megoldását.

Hijába várnök mi, a kik azonban éppen úgy megfogjuk ösmerni, mert a halál egyenlő jog és kötelesség mindenre, a mi részese a mulékony földi létnek.

Mily rémítő volna, ha a muszka e gyászos és csüggedt perczben özönléné el hadával a kétségbeesett monarchiát. . .

Nyugodj szeliden! Fürteidre

Minerva a fon legszebb babát!

Hungária királya földjét,

Ott pihenjen a sírba tért.

A búszke „Burg” alapja reszket

S Európát a gyász-sorba megy!

S mi megtanuljuk, hogy király és

Rabszolgá a halálban — egy!

Gáspár Imre.

— Belföldi hírek. Temesvár közgyűlése egyhangú lelkesedéssel mondta ki a határozatot, hogy a királykisasszony eljegyzése alkalmából a trón elé juttatja szerencse-kivápatait; a közgyűlésen dr. Telbisz Károly polgármester elnököt, ki egy évi szabadságról tért vissza. — Az első tisztújítás a rendezett tanácsú városra lett Lugoson megtörtént; polgármesterré Marsolszky Árpád, eddigi főszolgabíró választották meg, tanácsnökká Navratil és Popetint. — A nagy-szebeni román párt vegrehajtó bizottságából Slavici és Baritu kileptek s helyökre új tagot sem választottak, amit a bizottság feloszlására magyaráznak. — Zárában a három alpolgármester jelölt is van, a sikkasztó Kallabir helyére; a kormánypártiaknak Kresics takarékpénztári igazgató, az ellenzéknek Grahor építész a jelöltje; egy harmadik párt Stankovics nyug. huszár kapitányt jelölté.

— Külföldi hírek. Gróf Hoyos József titkos tanácsosi méltóságot kapott. — Az irgalmass rendiek bécsi kolostorában már elebe léptették a rend generálisa által megszabott szigorubb rendtartást s legelső következménye az lett, hogy az összes noviciusok kileptek a szerzetből. — Grácban a n elhunyt báró Schluga, régebben Karintia tartományi elnöke, elete 76 dik évében, sőgora volt báró Sterneck tengernagynak, a hadi tengerészet főparancsnokának. Szentpétervárt a hetfői udvari balon 2110 vendég volt jelen s a czárné a német, török és osztrák-magyar nagy követekkel táncolt, a czár pedig az angol nagy követével. Fritsch new-yorki osztrák-magyar konzul e napokban meghalt. Milán szerb király diszbedét adott, melyen toasztot is mondott az alkotmány reformjában fáradozott fénakra s jelezte, hogy már legközelebb új miniszteriumot alakít; Risties János viszont a királyra és fiára mondott toasztot. — A romániai képviselőház Catargiut, ki e napokban lemondott, újra megválasztotta elnöké.

A debr. daleylet közgyűlése.*

Janár 27-én. A debreczeni daleylet e hó 27-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartotta meg a város-háza nagy tanácsstermében évi rendes közgyűlést.

A szép számban összegyűlt tiszteletbeli, alapító, partoló s működő egyleti tagokat Lengyel Imre egyleti diszelnök üdvözölte, mely után megnyitotta a közgyűlést.

Első sorban is felolvastattott az elnöki évi jelentés.

Ezen nagy gonddal és figyelemmel készült s az egyleti életet híven visszatükrözött jelentést, a közgyűlés örvendetesen vette tudomásul és elhatározta, hogy az több példányban kinyomattassék, s egyletünk iránt érdeklődő testvér-egyleteknek megküldessék.

Balogh Imre egyt. tiszteletbeli tag, jegyzőkönyvileg köszönetet szavazni kérte az elnökség, mint az igazgató választmányának ügybuzgó, s tevékeny működéséért, mely indítvány egyhangulag elfogadtattott.

Pénztári számvizsgálók a folyó évre megválasztottak: Pápay Imre és Szilágyi Imre egyleti tag urak.

Adományokat kapott az egylet a lefojt egyleti évben: K. Tóth Antal úrtól 10 frt, Simonffy Imre úrtól 10 frt, Révész Bálint úrtól 25 frt, Bekény Péter úrtól 20 frt, ismet K. Tóth Antal úrtól 100 frt és Kovács Sándor úrtól 50 frtot.

Mely szives adományokért a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

Debreczen szab. kir. város tanácsának is jegyzőkönyvileg köszönet szavazattott azon lekötéző eljárásért, hogy a 25 éves jubileum alkalmával a város nyomdájában készült nyomtatványokért felszámított összegből 130 frtot elengedni szives volt.

Felolvastattott a pénztári számvizsgálók jelentése.

A jelentés tudomásul vétetett, és pénztárnok Bárdus Geza urnak a felmeatveny megadott, a közgyűlés pénztárnok urnak ritka odaadó buzgalmaért, jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz.

Bemutattattott a folyó évi költség előirányzat.

Bevetésként 934 frt 09 kr, kiadásként 926 frt iránvzatott elő, mely összeg a folyó pénztárt terheii, s az alapítványokból befolyt s befolyandó összeg sem a bevetel, sem a kiadásban nem szerepel.

Tiszteletbeli tagokul ajánlatba hozhatt megválasztás czéljából az egylet választmányá által:

Kun Bertalan tiszáninni ref. püspök, Nagy Ferencz helyb. bankigazgató, Bekény Ottokár Foncier főgynőke, Boczkó Samuel reudor-főkapitány, Czapek Péter a 39 ezred zenekarának vezére.

A közgyűlés nevezetteket, mint daleyletünk iránt kiváló szeretettel viselkedő s annak előtörékvését hathatósan támogató egyeket, disztagokul egyhangulag megválasztotta.

Elnök indítványára a közgyűlés Peter Gábor urnak, az egylet történetének nemcsak hű, de irodalmi becseslő bíró megírásáért hálás köszönetet szavazott.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

* Törszükében késett. Szerk.

Kun Bertalan tiszáninni ref. püspök, Nagy Ferencz helyb. bankigazgató, Bekény Ottokár Foncier főgynőke, Boczkó Samuel reudor-főkapitány, Czapek Péter a 39 ezred zenekarának vezére.

A közgyűlés nevezetteket, mint daleyletünk iránt kiváló szeretettel viselkedő s annak előtörékvését hathatósan támogató egyeket, disztagokul egyhangulag megválasztotta.

Elnök indítványára a közgyűlés Peter Gábor urnak, az egylet történetének nemcsak hű, de irodalmi becseslő bíró megírásáért hálás köszönetet szavazott.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

Ezek után következett az általános tisztújítás.

(Folyt. köv.)

KARDOS LÁSZLÓ

Debreczenben, Czegléd-utca.

Ajánlja nagyválasztékú paplan raktárát. Legjobb minőségű

Török-karton paplan 100 cm. széles, 166 cm. hos-zu	3.50	124 cm.	176 cm.	4.-
Olajos	4.-			4.50
Cachemir paplan minden szín 100 cm. széles 166 cm. hos-zu	5.-	124 cm	176 cm.	6.-
Szőr-atlasz „ „ „ egészen finom	5.90	„	„	7.-
Selyem-atlasz paplanok minden szín	„	„	„	8.-
„ róza és világoskék szín, legnehezebb selyem	„	„	„	18.-
Radsmes paplan minden szín (keresztstövétü tiszta selyem)	„	„	„	14.-
	„	„	„	24.-

Gyermek paplanok szőr-atlaszból 2 frt 50-től feljebb.

Peluche, Piqué és Tricot paplanok minden nagyságban és minden színben.

Az árak feltétlenül határozottak.

* Ezen paplanok selyme alkalmi vétel folytán oly olcsó.

NYUITS KEZET A SZERENCSENEK!

Húzas márc. február 15-én

„JÓ SZIV” SORSJEGYEK

Pontosan a napi ártályamon, vagy részletfizetésre: frt kr

5 drb	36 havi	—75 részletben
10 „	36 „	1.50 „
15 „	36 „	2.25 „
20 „	36 „	3.- „

Az első két részlet beküldése ellenében kiszolgáltatjuk a sorsjegyek sorozata és számaival ellátott részletvet, melylyel a vevő egyedüli jogot gyakorol minden nyereségre. Vidéki megrendeléseket gyorsan esz-közölünk. Utánvét mellett nem küldünk semmit.

BETÉTI TÁRSASÁG

Dirnfeld Testvérek

Budapest, V. Fűrdő-utca 4. sz.

Tisztelegések emberek, kik helyi ügyök-segünket megfelelő jutalék mellett átvenni ké-szek, frduljanak hozzáink.

TIZ FORINT

naponta mellékkezeset tőke és risikó nélkül, sorsjegyeknek részletfizetésére eladása által. G. A. XXXI. czég által 1883. év óta. Ajánlatok Rádlích David bank, előleg és váltó üzletébe Budapest, kecskeméti-utca 11. küldendők.

HAMBURG-AMERIKAI POSTAHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

Közvetlen német postagőzhajózás

Hamburgból Newyorkba minden szerdán és vasárnapon.

Hävreből Newyorkba minden kedden.

Stettinből Newyorkba minden 14 nap alatt.

Hamburgból Nyugatindia havonként négyszer.

Hamburgból Mexicóba havonként egyszer.

A társaság postagőzhajói kitünő ellátás mellett egy hajószobákban mint a fődélközben elhelyezett utazóknak is a legpompásabb utazást alkalmat-nyújtja.

Étesítést nyújt a vezénylő megbizott Bécében IV. Wieden. Weyringer-gasse Nr. 32. Tapasztalt ügynökök nagy fizetés mellett kerestetnek.

Előnyös vásárlás!

Pokroczok és lótakarók legelső és legnagyobb bizományi raktára állam-léven, emellegva adhatom azokat u. m. lótakarókat mindenféle szegélylyel drjba 1 frt 30 kr, ugyancsak 130 cm szé-les és 180 cm hoszu drjba 1 frt 75 kr. Sargászorú takarók drjba 2 frt 75 kr. Berkocsi takarók drjba 3 frt 50 kr. Urasági takarók drjba 4 frt. Burret selyem takarók a legsebbe színben u. m. ver-res, kék zöld, narancs sat. strafos drjba 3 frt 50 kr. Kapható utánvét, vagy előleges pénzkiadás mellett.

Export-Etablissement Weiss
Wien I. Seilergasse 7.

DIADAL-ZAB.

Három évi termesztés után ezen felülmulhatlan faj zabot természetvén, ma oly mennyiséggel rendelkezem, hogy vető-maggal szolgálhatok.

Tulajdonságai:

1. Rendkívül súlyos — 1 hectoliter sulya 50—51 kiló.
2. Egyenlő körülmények között még egyszer oly nagy termést ad, mint a közönséges zab.
3. Egyenlő körülmények között 10—14 nappal előbb érik, mint más zab s így az elkorcsosodásnak nincs kitéve.
4. Csak is tul kövér földben dül-het meg.

Ot m. mázstól kezdve bármily mennyiséget zsákkal a szinyer-várlójai vasúti állomásra szállítva, métermázsánként 8 frtért adok.

Farkasaszó, 1889. január 16.
Kállay Kornél.
U. p. Erdőszáda.

Egy jó könyv.

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és velések, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családom-nak a legkülönbözöb betegségek esetében igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanusít-ják, az abban foglalt tanácsok követeése által még oly betegnek is gyógyulást nyertek, a kik hosszú évek betegséget szenvedtek, melyben már minden tapasztalatnak eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevé-telt minden beteg részéről, bármily bajban is szen-vedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajlja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címzet s címzeze a levelezőlapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Kiadó lakások

utczai emeleti lakás: 6 szoba mellék-helyiségekkel, Czegléd-utca 2155. szemben a gyógyszertárral;

utczai földszinti lakás: 5 szoba mellék-helyiségekkel és kert, — Bathányi-utca 2162. sz.

Értekezhetni Czegléd-utczán a gyógyszertárban.

Legfinomabb angol, ana-nász, Jamaika rumot, császár keverék, Souchong, Peccó-virág-teát, angol teasütemé-nyeket,

Francia és magyar pezsgő borokat, finom francia és magyar cognacot, — ugy-szintén Ementhali, Grói, Par-mai, Eidami, Imperiál sajto-kat, — friss őszi Liptói juh-turót; — valamint általános denaturáló szerrel denaturált szeszt ipari és házi czélokra; császár-olajat, amerikai pet-róleumot

ajánl
Rickl József Zelmós
Debreczen.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét. bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és szinnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutá-nyosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KAROLY ház.

1889. XX

Előzetesi árak
Helyben és postán küld
Egy évre 10
Fél évre 5
Negyed évre 2

Egyes szám 5

A lap szellemi részét illető
len köz. emény: Nagy-ha
stana, 1864. szám. Dicső
ban. — a szerkesztőség
neveze küldendő.

Művészetek helyben
ELMÉDŐI K. LAJOS
JÓSAVY KÁROLY
kereskedésben és a kiad
alban KUTASI IMRE
nyomdájában a postabíró
újjan.

Rudolf trón

A trónörökös
totta már az egész
őszinte részvétet ke
lettől nyugatig mi
reményű királyfi
család és a monarc
idegen népek is ősz
csapást oly ért me
vét is oly nagy m
felmutatni a halalo
A magyar ne
fejezi ki Jókai
költője, a követke
melyben egy nem
vissza:

Mádször
netében, hogy a
ritja. Tetszett a m
azon tövis koszor
tenni, melylyel
Istvánt meglátoga
a sirba egyetlen
nagy alkotásának
Meghajlunk
alatt; de nem tör
és a királyi család
nemzetünk jövőjé
Ha van vigá
hatatlan fájdalom
ugy a népeknek
érzése az. A köz
szorosabban egye
rál. E közös fe
szelhetnek szava
tettek.

A megdics
örökségül hagyta
nyitsák be, hogy
örizni.

Az ország
csültet egy álló
történelem öröke
Dicsőség em

A trónörök
részletes tudósítás
A katas
A Fremden
dött tudósítója a
dolf trónörökös
vari fogaton m
becsi berkocsi v
visszatérve, ő fen
visszavonult szob
az aznap esti
este a trónörökös
több levelet írt.
sége már 7 óra
regi komornyiká
a reggelit rövidt
delte. A parancs
találta ágyában
löp herceg es
tely udvarán volt
sápadtan kirohan
hirt. Ekkor a trón
és azonnal látta
emberi segély.

Meyerling, s
halt, Baden köz
óta van a tróno
lon épületből al
keszültek.

A trónörök
előszobán át jut
ajtó nyílik. Ez a
a hálószobába
örökosi irodába
A váróterem
a trónörökös hal
lak közt fejjel a
diófa egy sima o
nagy íróasztal al
Ez asztalon több
s egy nagy téka
vek voltak. Legt
napelőtt érkezett
nem bontattak.

A trónörök
s csak midőn
döttsegenek tagja
ujra. Az udvar
jegyzőkönyvet ve

